Kde môžeme jesť a piť?

	reštaurácia	kaviareň	cukráreň	jedáleň	bar	bufet
						
kde?	v reštaurácii	v kaviarni	v cukrárni	v jedálni	v bare	v bufete

Čo jeme a pijeme?

aperitív	predjedlo	polievka	hlavné jedlo	dezert	alkoholický nápoj nealkoholický nápoj
					

Polievky

zeleninová polievka	cesnaková polievka	kuracia polievka	paradajková polievka
			

Hlavné jedlo

MÄSO	bravčové mäso (prasa) 	hovädzie mäso (krava) 	teľacie mäso (teľa) 	baranie mäso (baran)
HYDINA	kuracie mäso (kurča) 	kačacie mäso (kačka) 	morčacie mäso (morka) 	husacie mäso (hus)
RYBY	kapor 	pstruh 	losos 	haring

Kde? – де? **Reštauracia** – ресторан **Kaviareň** – кав'ярня **Cukráreň** – кондитетрська **Jedáleň** – їдальня **Predjedlo** – закуска **Polievka** – суп **Hlavné jedlo** – головна страва **Dezert** – десерт **Alkoholický nápoj/ nealkoholický nápoj** – алко та неалко напій **Zeleninová polievka** – овочевий суп **Cesnaková polievka** – часниковий суп **Kuracia polievka** – курячий суп **Paradajková polievka** – томатний суп	**Mäso** – м'ясо **Bravčové** – свинина **Hovädzie** – яловичина **Teľacie** – телятина **Baranie** – баранина **Hydina** – м'ясо птиці **Kuracie** – куряче м'ясо **Kačacie** – качка **Morčacie** – індичка **Husacie** – гуска **Ryby** – риби **Kapor** – короп **Pstruh** – форель **Losos** – лосось

Prílohy

opekané zemiaky

varené zemiaky

hranolky

ryža

knedľa

zemiaková kaša

halušky

Vegetariánske jedlá

vyprážaný syr

brokolica

bryndzové halušky

šampiňóny

Cestoviny

špagety

makaróny

penne

lasagne

Šaláty

zemiakový

grécky

tuniakový

paradajkový

uhorkový

miešaný

Aké je jedlo?

varené

pečené

vyprážané

opekané

sladké

slané

horké

kyslé

CHUŤ

mastné

horúce

teplé

chudé

chladené

studené

Prílohy – гарнір **Opekané zemiaky** – американська картопля **Varené zemiaky** – варена картопля **Hranolky** – картопля фрі **Ryža** – рис **Knedľa** – кнедля **Zemiaková kaša** – пюре з картоплі **Halušky** – галушки **Vegetariánske jedla** – вегетеріанські страви **Vyprážaný syr** – смажений сир **Brokolica** – броколі **Bryndzové halušky** – бринзові галушки **Šampiňóny** – шампіони **Cestoviny** – макарони **Špagety** – спагетті **Šaláty** – салати **Zemiakový** – картопляний (як олів'є, але без ковбаси) **Grécky** – грецький **Tuniakový** – салат з тунцем **Paradajkový** – салат з помідор **Uhorkový** – салат з огірків **Miešaný** – мішаний (тобто різні овочі)	**Aké je jedlo?** – Яка їжа? **Varené** – варена **Pečené** – запечена **Vyprážané** – смажена **Opekané** – опечені – спочатку варяться трохи, потім печуться в печі **Sladké** – солодка **Slané** – солона **Horké** – гірка **Kyslé** – кисла **Mastné** – жирна **Horúce** – гаряче **Teplé** – тепла **Chudé** – погана **Chladené** – охолоджена **Studené** – холодна

Jedlá - Jedálny lístok (Їжа - Меню)

Polievky

Cesnaková

paradajková

zeleninová

Mäso

Rezeň

pečené kurča

ryba

Prílohy

Zemiaky

ryža

šalát

Soľ

korenie

tatárska omáčka

halušky + bryndza + slanina = bryndzové halušky

so slaninou

Говоримо про їжу

Aké je jedlo? Aká je polievka? Aký je šalát?

Jedlo je zlé – celkom dobré – dobré – chutné – výborné

Čo máš rád/rada? Čo rád/rada ješ? Čo rád/rada piješ?

Mám rád/rada zeleninu. Nemám rád/rada mäso.

Rád/rada jem pečené kurča. Nerád/nerada jem rybu.

Rád/rada pijem kofolu. Nerád/nerada pijem víno.

Čo ti chutí? Chutí/chutia ti? Ako ti chutí...? Chutilo ti?

Chutí mi mäso. Nechutí mi zelenina.

Chutil ti obed? Chutila ti polievka? Chutilo ti mäso? Chutili ti zemiaky?

Ako chutí jedlo?

Jedlo chutí zle – celkom dobre – dobre – veľmi dobre – výborne

Tá paradajková polievka chutí veľmi dobre.

Ten šalát chutí výborne.

Dezert chutí výborne.

Nápoje - Nápojový lístok (Напої - Карта напоїв)

Káva

čaj

minerálka

kofola

Pivo

víno

džús (jahodový, pomarančový...)

mlieko

Cukor

med

Формули ввічливості у ресторані

Замовлення, бронювання

- Chcem rezervovať stôl, prosím.
- Máme tu rezervovaný stôl.
- Máte voľný stôl, prosím?
- Prosím si stôl pre jedného, pre dvoch, troch, štyroch, piatich...
- Prosím si stôl pri okne.
- Prosím si stôl v (ne)fajčiarskej časti.

Замовлення

- Čo si prajete/želáte/prosíte?
- Dám si / prosím si/ objednám si...
- Môžete mi priniesť...?
- Vybrali ste si?
- Čo si želáte na pitie/na jedenie?
- Prinesiem vám niečo na pitie?
- Ešte niečo?

Оплата

- Zaplatíme. / Účet, prosím. / Prosím si účet.
- Platíte spolu alebo osobitne?
- Zvyšok je pre vás. (= prepitné)
- To je v poriadku.

Корисні фрази

Dám si... + A.

- presso s mliekom
- cappuccino|
- viedenskú kávu
- s mliekom / bez mlieka
- s cukrom / bez cukru

Objednám si... + A.

jednu kávu	jeden**krát** kávu
dve (tri, štyri) kávy	dva**krát**, tri**krát**, štyri**krát** kávu
päť káv	päť**krát** kávu

Коли ми їмо?

ráno
raňajky
raňajkovať *doobeda* */ predpoludním desiata/* *desiatovať*

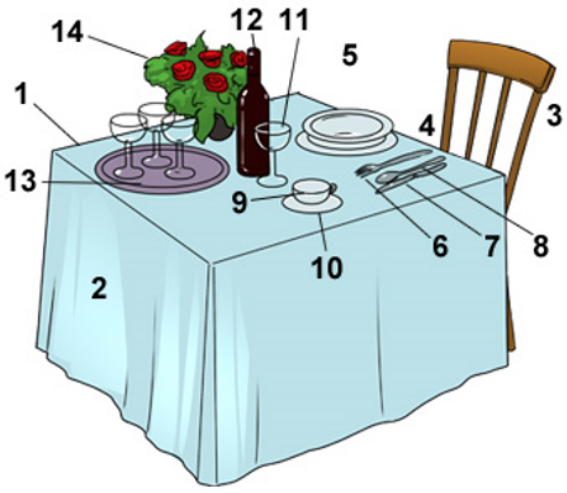

na obed / napoludnie
obed
obedovať *poobede / popoludní* *olovrant* *olovrantovať*

Večer *večera* *večerať*

За столом

1. *stôl*
2. *obrus*
3. *stolička*
4. *plytký tanier*
5. *hlboký tanier*
6. *vidlička*
7. *nôž*
8. *lyžička*
9. *šálka*
10. *tanierik*
11. *pohár*
12. *fľaša*
13. *tácňa*
14. *váza s kvetmi*

Časovanie slovies vzoru chytať (Словозміна дієслів типу chytať)

За типом **chytať (ловити)** у словацькій мові відмінюються дієслова з суфіксом **–á-/aj-** в основі теперішнього часу:

Osoba	Singulár	Plurál
1.	Chyt-**á-m**	Chyt-**á-me**
2.	Chyt-**á-š**	Chyt-**á-te**
3.	Chyt-**á**	Chyt-**aj-ú**

До типу **chytať** також належать такі дієслова:

Želať – бажати	čítať – читати	požičať – позичити
Čakať – чекати	vítať – вітати	rozprávať – розмовляти
Volať – кликати	mávať – махати	kráčať – крокувати
Pozerať – дивитися	voňať – пахнути	dúfať – сподіватися
Umývať – мити	šepkať – шепотіти	meškať – запізнюватися

Якщо перед суфіксом основи стоїть м'який приголосний, **á** змінюється дифтонгом **ia: vešať** – vešiam, **voňať** – voniam, **požičať** – požičiam. А також у словах наприклад: **večerať, merať, stavať.**

Osoba	Singuliár	Plurál
1.	Večeriam meriam staviam	Večeriame meriame staviame
2.	Večeriaš meriaš staviaš	Večeriate meriate staviate
3.	Večeria meria stavia	Večerajú merajú stavajú

Вправа 1: *Виберіть необхідні за змістом дієслова і поставте у правильну форму*
Stojím na zástavke a _____ na autobus
V zime často ___ studený severný vietor.
Milan, ___ mi na chviľu červené pero?
Keď som doma sám, často ___ opekanými zemiakmi s kefírom.
Moji najbližší príbuzní ___ na dedine.
To dieťa je dobré, ktoré ochotne ___ rodičom.
Srdečne vás ___ a, ___, že sa u nás budete cítiť dobre.
Ako ___, chlapče?
Môj syn ___ v autách, stále ____ motoristické časopisy.
Vyrazy: *večerať, volať sa, bývať, fúkať, vyznať sa /čítať, pomáhať, požičať, vítať/dúfať, čakať.*

Časovanie slovies (Відмінювання дієслів)

Існує також група дієслів, які ми називаємо неправильні дієслова (nepravidelné slovesá), тобто дієслова як відмінюються нетипово:

Jesť (їсти) (jem, ješ, je, jeme, jete, jedia)
ísť (йти) (idem, ideš, ide, ideme, idete, idú)
stáť (стояти) (stojím, stojíš, stojí, stojíme, stojíte, stoja)
piť (пити) (pijem, piješ, pije, pijeme, pijete, pijú)

Zvratné zámeno sa je vo vete vždy na druhej pozícii:

- Ako sa voláš?
- Volám sa Katka.
- A ty?
- Ja sa volám Peter.
- Ako sa máš, Peter?
- Mám sa dobre.
- Ty sa ako máš?
- Ďakujem. Ja sa mám tiež dobre.

Діалог в кафе/ресторані

Нові вирази:

Čo si dáte?	Чого бажаєте?
Ďakujem, aj vám.	Дякую, і вам.
Dobrú chuť!	Смачного!
Hneď to bude.	Скоро все буде готово.
Chutilo vám?	Вам сподобалося(смакувало)?
niečo na pitie	Щось попити
Pán hlavný, zaplatíme!	Офіціант, можна рахунок?
sedieť za stolom	Сидіти за столом
To je slovenské národné jedlo.	Це словацька національна страва.
To je v poriadku.	Все в порядку.

Zuzana:
Dobrý deň, máme tu rezervovaný stôl na meno Kováčová.
Čašník:
Áno, nech sa páči, tu je váš stôl. Prinesiem vám niečo na pitie?
Zuzana:
Pre mňa jeden pomarančový džús. Tom, Anna, čo chcete na pitie?
Tom:
Ja si dám jedno malé pivo.
Čašník:
Svetlé alebo tmavé?
Tom:
Svetlé.
Anna:
A ja si dám veľkú kofolu.
Zuzana:
Prineste nám, prosím, aj jedálne lístky.
Čašník:
Hneď to bude.

Čašník:
Vybrali ste si?
Zuzana:
Áno, prosím si jednu cesnakovú polievku a halušky s bryndzou a slaninou.
Tom:
Halušky s bryndzou? Čo je to?
Zuzana:
Bryndzové halušky sú slovenské národné jedlo. Je to veľmi dobré.
Tom:
Naozaj? Tak ja si prosím tiež halušky s bryndzou. A ty, Anna?
Anna:
Halušky som už jedla. Sú naozaj veľmi dobré. Ale dnes si dám vyprážaný syr, varené zemiaky a tatársku omáčku.
Čašník:
Ešte niečo?
Zuzana:

Nie, to je všetko.

Čašník:

Nech sa páči. Dobrú chuť!

Zuzana:

Je to veľmi dobré. A čo ty, Tom? Chutia ti bryndzové halušky?

Tom:

Áno, sú výborné. Aj nabudúce si objednám nejaké typické slovenské jedlo.

Zuzana:

Pán hlavný, zaplatíme!

Čašník:

Spolu alebo osobitne?

Zuzana:

Spolu.

Čašník:

Spolu je to devätnásť eur, päťdesiatštyri centov (19,54 €).

Tom:

Nech sa páči, dvadsať (20). *To je v poriadku.*

Čašník:

Ďakujem veľmi pekne.

Вправа: в групі відтворіть діалог між офіціантом та гостями в ресторані/кафе.